

Lekcja 22

Temat: „Elegia o chłopcu polskim” Krzysztofa Kamila Baczyńskiego.

K. K. BACZYŃSKI

„ELEGIA O CHŁOPCU POLSKIM”

Oddzielili cię, syneczku, od snów, co jak motyl drżą,
haftowali ci, syneczku, smutne oczy rudą krwią,
malowali krajobrazy w żółte ściegi pożóg,
wyszywali wisielcami drzew płynące morze.
Wyuczyli cię, syneczku, ziemi twej na pamięć,
gdyś jej ścieżki powycinał żelaznymi łzami.
Odchowali cię w ciemności, odkarmili bochnem trwóg,
przemierzyłeś po omacku najwstydlwsze z ludzkich dróg.
I wyszedłeś, jasny synku, z czarną bronią w noc,
i poczułeś, jak się jeży w dźwięku minut - złoto.
Zanim padłeś, jeszcze ziemię przeżegnałeś ręką.
Czy to była kula, synku, czy to serce pękło?

20. III. 1944 r.

Kto mówi?

matka

Czas gramatyczny

przeszłość

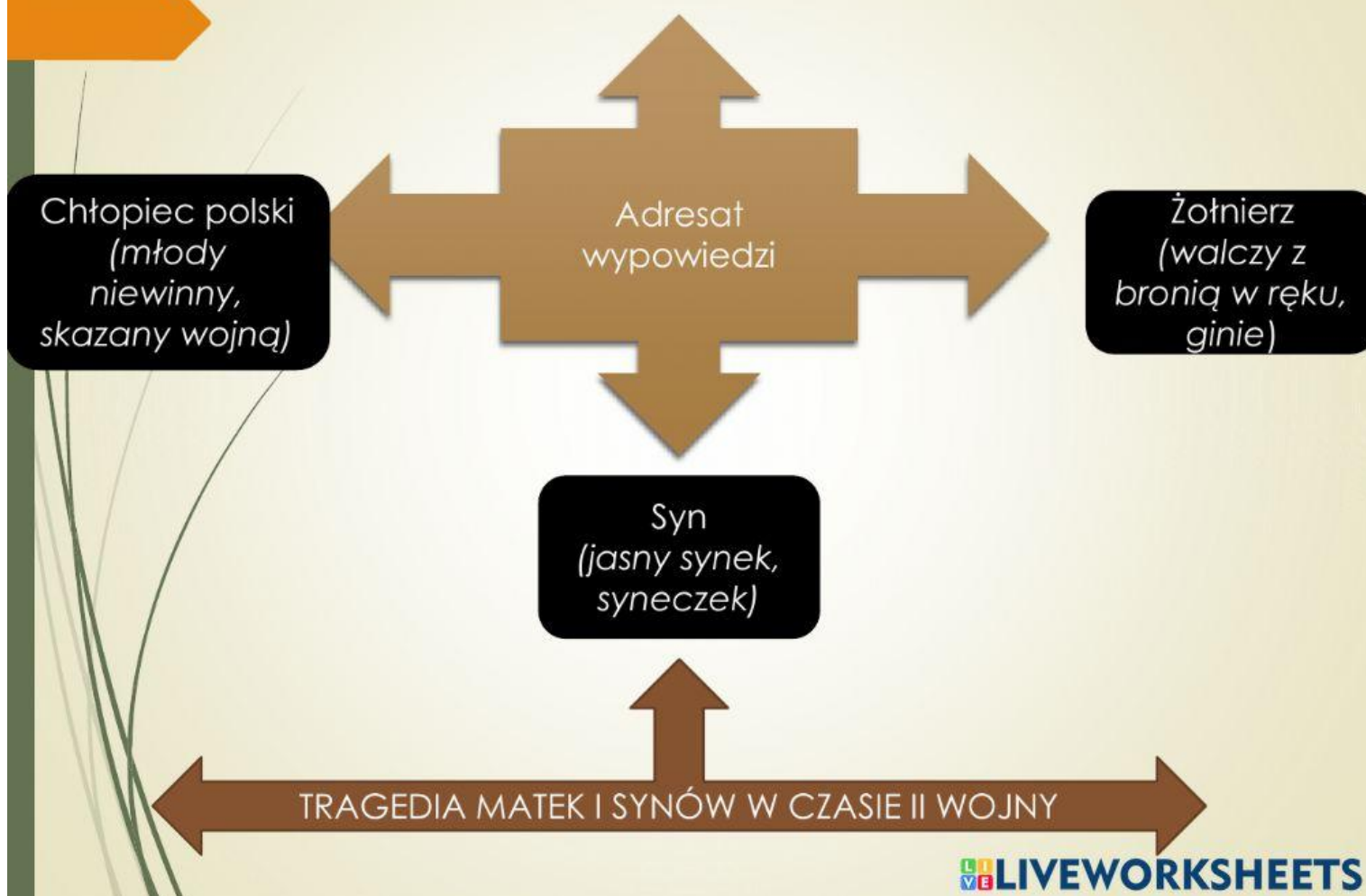
Jak mówi?

emocjonalnie

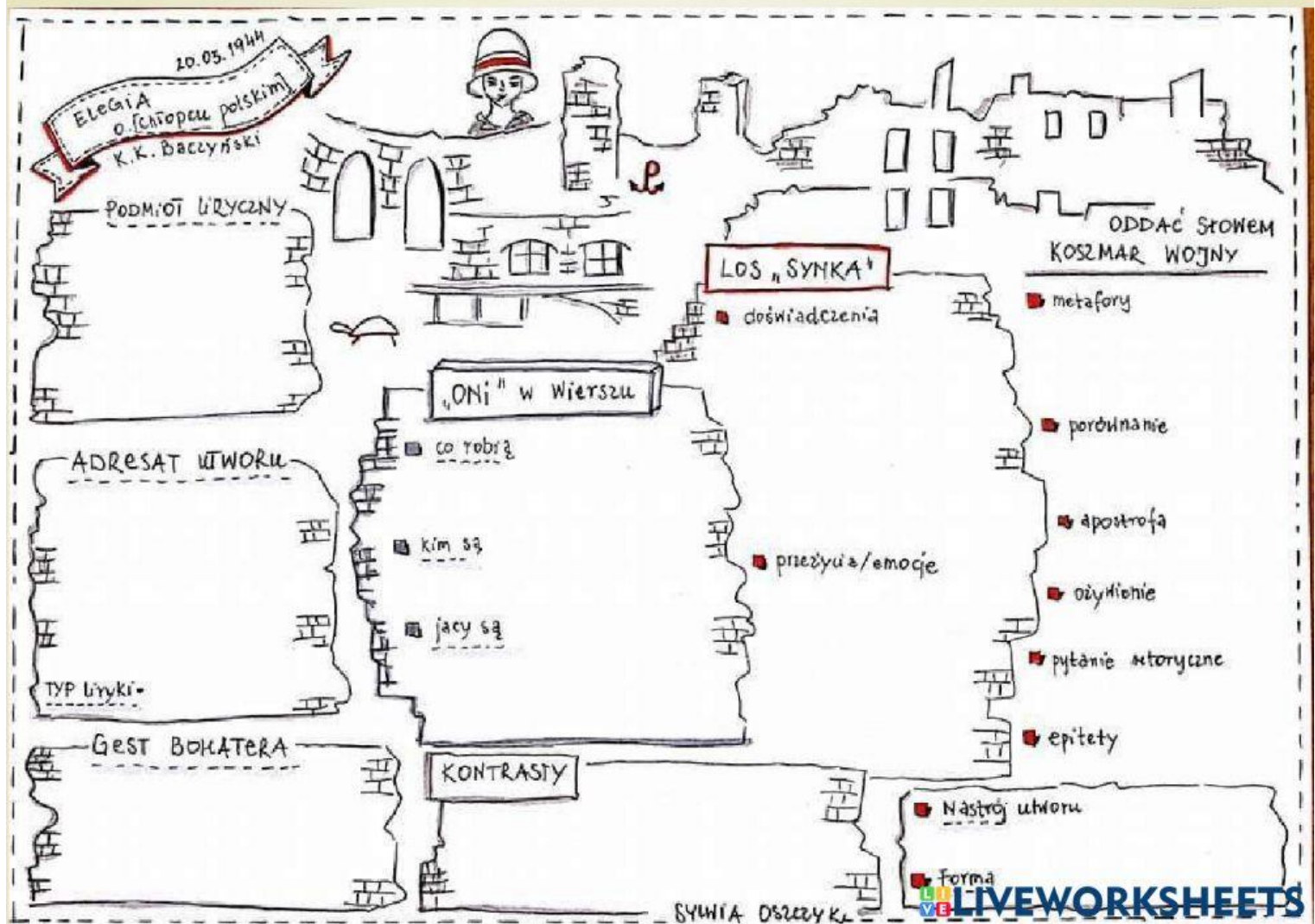
Co mówi?

Pożegnanie, lament,
płacz, elegia

Forma wypowiedzi: monolog skierowany

„Sny co jak motyle drżą”

Koszmar ponurej apokalipsy

Syneczku

Haftowali smutne oczy rudą krwią

Jasny synku

Malowali krajobrazy w żółte ściegi pożóg

Wyszywali wisielcami drzew płynące morze

Ścieżki przycinał żelaznymi łzami

Odchowali cię w ciemności, odkarmili bochnem trwóg

Czarna broń, noc

Jak się jeży w dźwięku minut złota

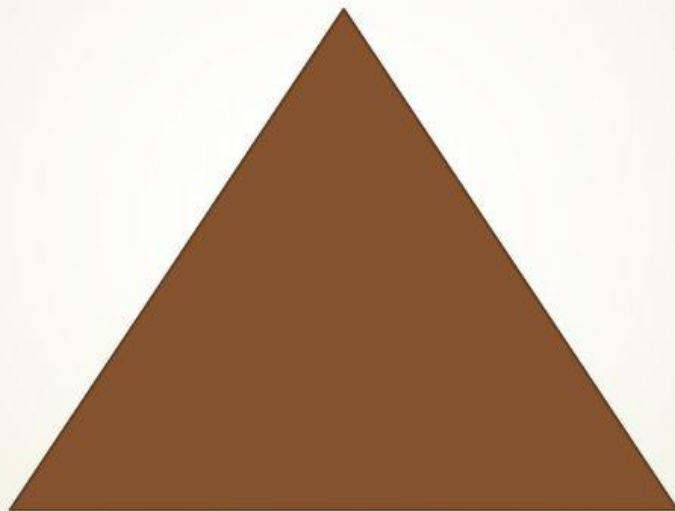
Kula, pęknięte serce

WERSZ ZBUDOWANY NA ZASADZIE => KONTRASTU

Obrazy tworzone przez podmiot liryczny	Aktualna sytuacja bohatera	Co uczynili sprawcy?
„sny co jak motyl drżą” sny lekkie barwne, symbol szczęśliwego dzieciństwa	Został od tych snów oderwany, pozbawiony szczęścia, marzeń, planów	Zmusili do zmiany
„(...) smutne oczy rudą krwią, „(...) krajobrazy w żółte ściegi pożóg, „(...) wisielcami drzew płynące morze”		
„wyuczyli cię (...) ziemi swej na pamięć, gdyś jej ścieżki		
„żelazne tzy”		
„Odchowali cię w ciemności, odkarmili bochnem trwóg”		
„przemierzyłeś po omacku najwstydliwsze z ludzkich dróg”		
„jeszcze ziemię przeżegnałeś ręką”		
„czy to była kula (...) czy to serce pękło?”		

Epitety metaforyczne

ŚCIEGI POŻÓG

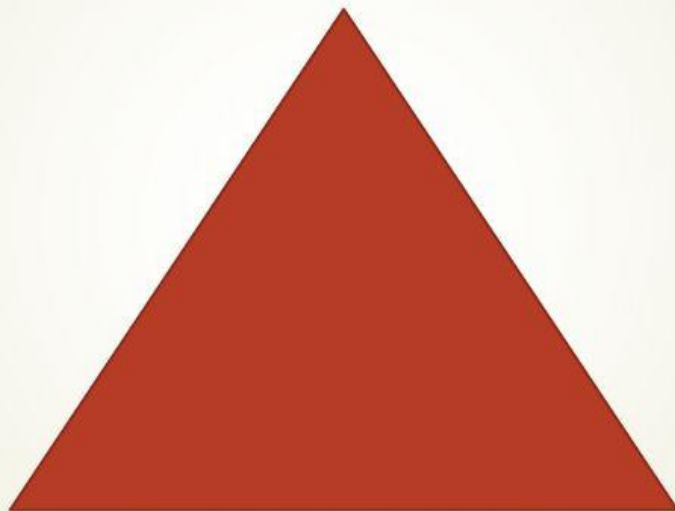

HAFTY RĘCZNE LUB OGROM
DRZEW

ŚLADY POŻARÓW,
ZNISZCZEŃ

Epitety metaforyczne

RUDA KRWI

RDZAWY, ZARDZEWIAŁA BRONÍ

KREW ZASTYGŁA
(NA BRONI)

Pytania:

W jaki sposób zwraca się podmiot liryczny?

.....

Jakie uczucia wyraża podmiot liryczny?

.....

Jaki jest los bohatera

– syna, dziecka, chłopca?

.....

Scharakteryzuj sytuację na obrazie.

.....

.....

.....

.....

.....

